

ÖZEL HUKUKUN DALLARI (2)

Dr.Öğr.Üyesi Barış TEKSOY
Hukukun Temel Kavramları Dersi

Medenî Hukuk-Miras Hukuku

- Ölen kişinin sahip olduğu hak ve borçların akıbetinin ne olacağı konusunda ilgilendir.
 - Tereke: Ölenin yani miras bırakanın sahip olduğu malvarlığının tamamı (aktif+pasif)
 - Muris: Miras bırakan
 - Mirasçılar:
 - 1) Yasal Mirasçılar: Yasayla belirlenmiş (MK m.495-501)
 - 2) İradî Mirasçılar: Muris tarafından belirlenmiş

Ölüme Bağlı Tasarruflar: 1- Vasiyetname
2- Miras Sözleşmesi
- (!) Saklı paylar: Altsoy, sağ olan eş, ana/baba (MK m.506)

Medenî Hukuk-Eşya Hukuku

- Kişilere eşya üzerinde (taşınır/taşınmaz) doğrudan doğruya egemenlik sağlayan mutlak hak ilişkilerini konu edinir.
- Bu haklara **aynî haklar** denir. Aynî haklar herkese karşı ileri sürülebilen haklardır. (Mutlak hak-nisbî hak ayrımı)
- Aynî Haklar:
 - Mülkiyet Hakkı
 - Sınırlı Aynî Haklar (İntifa Hakkı, Oturma Hakkı, Üst Hakkı, Rehin Hakkı, vb.)

Medenî Hukuk-Eşya Hukuku

○ Mülkiyet hakkının kapsamı:

1- Maddî eylemler: Kullanma, ürünlerinden yararlanma, tüketme/yok etme

2- Hukuksal tasarruflar: Devretme, rehin verme, kiralama, üzerinde başkaları lehine hak tesis etme

○ Mülkiyet hakkının sınırlandırılması:

Anayasa m.35: Mülkiyet hakkı, ancak kamu yararı amacıyla ve kanunla sınırlandırılabilir.

Kamu hukuku kökenli örnekler: İmar Hukuku, Kamu sağlığı ve güvenliği amaçlı sınırlandırmalar, Kamulaştırma

Özel hukuk kökenli örnekler: MK. m.2 Dürüstlük ilkesi ve hakkın kötüye kullanılması yasağı, Komşuluk Hukuku, Mal sahibinin kendi işlemleri ile mülkiyet hakkını sınırlandırması

Medenî Hukuk-Borçlar Hukuku

- Temel kanun: Türk Borçlar Kanunu
- Borç İlişkisinin kaynakları:
 - 1- Sözleşme (Akit)
 - 2- Haksız Eylem (Haksız Fiil)
 - 3- Sebepsiz Zenginleşme: Haklı bir nedene dayanmaksızın, bir kişinin malvarlığında, diğer bir kişinin malvarlığı aleyhine meydana gelen artış

Medenî Hukuk-Borçlar Hukuku

- Borç: Bir kişinin belirli bir davranışta bulunma yükümü
Alacak Hakkı = Borç
(alacaklı açısından) (borçlu açısından)
- Edim: Borçlunun yükümlü olduğu ve alacaklının talep etmeye yetkili olduğu davranış (borcun konusu) (Bir şey verme, yapma ya da yapmama)
- Borç İlişkisi: Borç yükümünü içeren, alacaklı-borçlu ilişkisi
- Sözleşme: En az iki tarafın karşılıklı ve birbirine uygun irade beyanı ile kurulur.
İcap (öneri) + Kabul : karşılıklı-birbirine uygun olmalıdır.

TİCARET HUKUKU

Ticaret Hukuku

- Temel kanun: Türk Ticaret Kanunu
- Ticaret hukuku ticarî ilişkileri konu edinir. Ticarî ilişkiler, tacirlerin ya da ticarî işletmelerin taraf olduğu ilişkilerdir.
- Ticarî hayatın gereklilikleri çerçevesinde özel olarak düzenlenmeleri icap eder.
- Ticaret Hukukunun Alt Dalları:
- Ticarî İşletme Hukuku
(Ticarî İşletme, Tacir, Ticaret Unvanı, Ticaret Sicili, Haksız Rekabet, Ticarî Defterler)

Ticaret Hukuku

- Ticaret Hukukunun Alt Dalları:
- Şirketler Hukuku (Ticaret Ortaklıkları)
Ticaret Ortaklığı/Şirketi tipleri:
Kollektif Şirket, Komandit Şirket
Anonim Şirket, Limited Şirket
Kooperatifler
- Kıymetli Evrak Hukuku
Poliçe, Bono, Çek, vb. ticarî senetler
Ticarî ilişkiye konu olan hakların belgelenmesi
ve bu hakların dolaşımının kolaylaştırılması

Ticaret Hukuku

- Ticaret Hukukunun Alt Dalları:
- Taşıma (İşleri) Hukuku
Yük ve yolcu taşıma işleri (Karayolu ile)
- Deniz Ticaret Hukuku
Gemi kavramı, deniz yoluyla yük ve yolcu taşımacılığı
- Sigorta Hukuku
Sigorta sözleşmeleri

ULUSLARARASI ÖZEL HUKUK

Uluslararası Özel Hukuk

- Temel sorun: Yabancılık Unsuru
(Birden fazla hukuk düzeninin uygulanma iddiası)
- 1- Sorun hangi devletin hukuku uygulanarak çözülecek? (Kanunlar İhtilâfı/Yasa Çatışması)
- 2- Sorun hangi devletin mahkemesince çözüme bağlanacak? (Yetki İhtilâfı)
- 3- Tarafların vatandaşlığının (uyrukluğunun) tespiti
- 4- Yabancıнын hukukî statüsünün tespiti

Uluslararası Özel Hukuk

- Alt dalları:
 - 1-Kanunlar İhtilâfı Hukuku
 - 2-Milletlerarası Usul Hukuku
 - 3-Vatandaşlık (Uyrukluk) Hukuku
 - 4-Yabancılar Hukuku